

Rózsakerti Demjén István Református

Általános Iskola és Gimnázium

BUDAPEST

KÖZÉPSZINTŰ SZÓBELI ÉRETTSÉGI VIZSGA

REFORMÁTUS HIT- ÉS ERKÖLCSTAN

tantárgyból

2023. MÁJUS - JÚNIUS

TÉMAKÖRÖK

Összeállította: Bálint-Pallaghy Réka szaktanár

I. BIBLIAISMERET

1. ÓszövetségI bibliaismeret Óstörténet: A teremtés, az ember teremtése, proto-evangélium, bűnesetek, az özönvíz
Ósatyák története: Ábrahám, Izsák, Jákób, József
A választott nép történetének főbb szakaszai, fontos eseményei: Mózes elhívása, kivonulás Egyiptomból, szövetségkötés, honfoglalás, bírák kora: Sámson, Gedeon, Jefte, Sámuel, Debora, Saul-Dávid-Salamon királysága
Jézusra vonatkozó próféciák, azok keletkezési körülményei, messiási várakozás: Ézsaiás, Jeremiás, Dániel, Mikeás, Haggeus, Zakariás
2. Alapvető ószövetségi bevezetéstudományi ismeretek A Biblia keletkezése, az ószövetség könyveinek keletkezése és felosztása: történeti, tanító és prófétai
3. Újszövetségi bibliaismeret Jézus Krisztus földi életének eseményei, tanítása: születése, megkeresztelkedése, megkísértése, a tanítványok elhívása, hegyi beszéd, az Isten országáról szóló példázatai, az „én vagyok” mondások, gyógyítási csodái, megváltó áldozata, kereszthalála és feltámadása, mennybemenetele és a missziói parancs
Az apostoli kor: A Szentlélek kitöltetése, a keresztyén egyház születése, Péter és János apostol munkássága, Saulus megtérése, Pál missziói útjai
Apostoli kor a levelekben: Róma, Korinthus I-II, Filippi, Timóteus I-II., Jakab
4. Alapvető újszövetségi bevezetéstudományi ismeretek Az evangéliumok keletkezésének története és célja, párhuzamok és eltérések, ezek okai.
Az újszövetségi levelek felosztása: páli levelek: tanító és pásztori
5. Kortörténeti ismeretek Jézus és az apostolok korának történeti háttére: az intertestamentális kor

II. EGYHÁZTÖRTÉNET

6. Krisztus egyházának története A Szentlélek munkájáról szóló bibliai tanítás
Az egyház történelmének kezdetei, fontos fordulópontjai: Pünkösöd eseményei, a keresztyén egyház születése, őskeresztyénség, az istentisztelet liturgiája, ókatolicizmus, keresztyénüldözések, a keresztyénség, mint államvallás
Szerzetesrendek kialakulása Keleten és Nyugaton

Keresztes háborúk, avignoni fogság; Eretnekmozgalmak és az inkvizíció

Előreformációs törekvések: Wyclif és Husz

A reformáció német és svájci ága

Az ellenreformáció Európában, a jezsuita rend

A protestáns ortodoxia és a pietizmus

A puritanizmus

Az ökumenikus mozgalmak kezdetei

A katolicizmus és a protestantizmus a 20. században

Kiemelkedő egyháztörténeti személyiségek példák Krisztus elkötelezett követésére: Augustinus, I. István, Assisi Ferenc, Luther Márton, Zwingli Ulrich, Kálvin János

7. A saját felekezet története

A saját felekezet kialakulása, annak okai, történetének fontos pontjai: A reformáció tanainak elterjedése Magyarországon

Kiemelkedő személyiségei: Dévai Bíró Mátyás, Sztárai Mihály Szegedi Kis István, Kálmáncsehi Sánta Márton, Huszár Gál

A reformáció és a művelődés összekapcsolódása: Méliusz Juhász Péter, Dávid Ferenc, Károli Gáspár, Szenci Molnár Albert

A bécsi békétől a szatmári békéig (Bocskai István) - a Habsburg udvar valláspolitikája: 1606-1711: ellenreformáció, a gyászévtized, gályarab prédikátorok

Az erdélyi fejedelemség valláspolitikája: 1571-1690. Bethlen Gábor, I. Rákóczi György, Lorántffy Zsuzsanna

Csendes ellenreformáció: A magyar protestantizmus helyzete III. Károly és Mária Terézia uralkodása idején

II. József valláspolitikája, a Türelmi Rendelet

A két világháború közötti egyház története: Makkai Sándor, Baltazár Dezső, Ravasz László, Révész Imre

Állam és egyház viszonya a II. világháború után: Egyezmény 1948, államosítások

Bereczky Albert, Pap László, Ordass Lajos

III. DOGMATIKA

8. Az egyház tanítása

A keresztyén egyház tanításának alapvető tételei: Isten megismerése, a kijelentés (Istenérvek)

Különös kijelentés, az Ige hármas alakja reformátori felfogásban

Az ember Isten szövetségében

Evangélium a törvényben

A keresztyén hit

Egyetemes hitvallások
 Istenről, mint Szentháromságról
 A teremtő, Mindenható Atya
 Az isteni gondviselés
 Jézus Krisztus személye és titka
 Jézus Krisztus prófétai, főpapi és királyi tiszte
 A Szentlélek személye és munkája
 Az anyaszentegyház
 A sákramentumok: keresztség és úrvacsora
 Az eljövendő világ és az örök élet
 A saját felekezet dogmatikai tanítása: A reformátori
 gondolkodás jellegzetességei: solus Christus, sola gratia,
 sola fide, sola Scriptura
 Az üdvtörténet alapigazságainak vizsgálata, Isten
 mindnyájunkat egyé tesz Krisztusban: ökumenikus
 mozgalmak, a II. vatikáni zsinat

IV. AZ EGYHÁZI ESZTENDŐ

9. Ünnepek, ünnepi időszakok Az egyházi esztendő ünnepei, ünnepi időszakai, a saját felekezet ünnepei, az ünnepek gyökerei, jelentősége: Advent, karácsony, böjt, virágvasárnap, nagypéntek, húsvét, áldozócsütörtök, pünkösöd, újkenyér, újbor, október 31., a reformáció emléknapja
 Az ünnepek liturgiája
 A református istentisztelet és kegyesség

V. ETIKA

10. A keresztyénség erkölcsi tanítása Az ószövetségi és a jézusi etika: Az ember feladata a világban, felelősségünk a teremtett világ, az élet védelme és embertársaink iránt: Erkölcs, erkölcsi döntés, etika fogalma
 Az erkölcs keresztyén megítélése a bűn és kegyelem fényében; Kicsoda az ember? A törvény átka és haszna
 A belső törvény: a lelkiismeret
 Szabadság és rend
 A keresztyén etika normái a családi élet, munka és társadalmi élet területén
 A Tízparancsolat etikai üzenete: más istenek, az Egy és kiábrázolhatatlan Isten tisztelete, Isten nevével élni és visszaélni, az idő rendje, ünnepek és hétköznapok, a munka és pihenés, a teremtett világ nyugalma, ökológiai etika, kultúra, civilizáció, technika, szülők, gyermekek, szerelem, házasság, válás, szexualitás, család, nemzedékek, szülőföld, haza

Az élet védelme: szenvedélybetegségek, abortusz, eutanázia, géntechnológia, öngyilkosság, halálbüntetés
Keresztyén ember a gyülekezetben és a társadalomban

VI. VILÁGVALLÁSOK

11. A nagy világvallások alapvető gondolatai

A vallás fogalma

A történelmi Isten-kinyilatkoztatás vallásai: a zsidó vallás, az iszlám, a keresztyénség

Az örök világtörvény vallásai: hinduizmus, buddhizmus stb

12. Mai vallási áramlatok

Mai vallási áramlatok

VI. EGYHÁZISMERET

13. A saját egyház mai élete

a Magyar Református Egyház, a magyar református egység élete

14. Egyházzene

Az új református énekeskönyv szerkesztési elvei és áldásai

15. A szűkebb közösség

A saját gyülekezet története, mai élete